

Czy w szkole uczą czyhania i obrzydzielenia?

Bibliografia:

- Źródło: Lewis Carroll, *Codziennie lekceji i lekceji*, [w:] tegoż, *Alicja w Krainie Czarów*, tłum. Robert Stiller, Warszawa 2000, s. 92–94.

Czy w szkole uczą czyhania i obrzydzielenia?

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., *Las*, licencja: CC BY 3.0.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., *Las*, licencja: CC BY 3.0.

Znasz takie przedmioty jak czyhanie i obrzydzielenie? W twojej szkole takich nie ma?! Wystarczy uruchomić wyobraźnię i stworzyć własną szkołę marzeń. Nie ma na co czekać. Do dzieła!

Ćwiczenie 1

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Alicja z Gryfonem i Fałszywym Żółwiem

Źródło: John Tenniel, rysunek tuszem, domena publiczna.

W Krainie Czarów

Poznaj szkołę, która jest zupełnie inna niż twoja. Została wymyślona przez pisarza [Lewisa Carrolla](#). Wybierz się razem z Alicją do Krainy Czarów.

Źródło: a. nn., *Lewis Carroll*, domena publiczna.

Lewis Carroll [czyt. luis karol]

1832 – 1898

Właściwie [Charles Lutwidge Dodgson](#). Pisarz angielski, fotograf i... matematyk! Sławę przyniosły mu powieść „Alicja w Krainie Czarów” i jej kontynuacja: „Alicja po drugiej stronie lustra”.

Polecenie 1

Przeczytaj uważnie fragment powieści „Alicja w Krainie Czarów”. Zwróć uwagę na to, o czym rozmawiają bohaterowie tekstu.

” Lewis Carroll

Codziennie lekce i lekce

- Kiedy byliśmy mali – podjął wreszcie Fałszywy Żółw, trochę uspokoiwszy się, choć pochlipując jeszcze od czasu do czasu – chodziliśmy do szkoły w morzu. Naszym wychowawcą był pewien stary już Rekin, nazywaliśmy go Piła.
- Dlaczego nazywaliście go Piła, skoro to był Rekin? – zapytała Alicja.
- Bo nas tak piłował – odrzekł [z irytacją](#) Fałszywy Żółw. – Ależ ty jesteś tępa!
- Wstydzilibyś się zadawać takie głupie pytania! – zawtórował mu Gryfon, a potem siedli obaj w milczeniu i tak wytrzeszczyli się na Alicję, że biedaczka mało pod ziemię się nie zapadła. Wreszcie Gryfon przemówił do Fałszywego Żółwia: – Wal dalej, stary! Nie wałkuj tego cały dzień! – i tamten znów podjął:
- Tak... więc chodziliśmy w morzu do szkoły, choć wydaje ci się to nieprawdopodobne.
- Tego nie powiedziałam! – przerwała mu Alicja.
- Powiedziałaś – rzekł Fałszywy Żółw.
- Ugryź się w język! – zawtórował mu Gryfon, nim Alicja zdążyła się odezwać. Fałszywy Żółw mówił dalej:
- Mieliśmy tam wykształcenie na świetnym poziomie: wystarczy powiedzieć, że nauka odbywała się codziennie.
- Ja też chodziłam do codziennej szkoły – rzekła Alicja. – I czym się tu

chwalić?

– Z przedmiotami nadliczbowymi? – spytał z lekkim niepokojem Fałszywy Żółw.

– Tak – odpowiedziała Alicja. – Mieliśmy osobno francuski i muzykę.

– I pranie też? – zapytał Fałszywy Żółw.

– Oczywiście, że nie! – oburzyła się Alicja.

– A! Więc ta twoja szkoła nie należała do najlepszych – rzekł z widoczną ulgą Fałszywy Żółw. – Bo w naszej szkole na końcu rachunku było napisane: francuski, muzyka i pranie; osobno.

– Po co wam to było – rzekła Alicja – skoro i tak mieszkaliście na dnie morza?

– Ja nie mogłem sobie na to pozwolić – westchnął Fałszywy Żółw. – Miałem tylko przedmioty obowiązkowe.

– To znaczy jakie? – zapytała Alicja.

– Przede wszystkim czyhanie i zwisanie, rzecz jasna – odpowiedział Fałszywy Żółw – a następnie różne rodzaje arytmetyki: wodowanie, obejmowanie, mrożenie i obrzydzenie.

– Co to jest obrzydzenie? – odważyła się spytać Alicja. – Nigdy o czymś takim nie słyszałam.

Gryfon aż podniósł obie łapy ze zdumienia.

– Nie słyszałaś, co znaczy obrzydzenie! – wykrzyknął. – Ale co to jest wypięknąć, mam nadzieję, słyszałaś?

– Tak – odpowiedziała niepewnie Alicja – wypięknąć to znaczy... starać się... żeby coś było... ładniejsze.

– Więc jeżeli nie wiesz – podchwycił Gryfon – co znaczy obrzydzenie, to jesteś naprawdę tępa.

Nie zachęciło to Alicji do dalszych pytań, więc zwróciła się do Fałszywego Żółwia:

– I czego was jeszcze uczyli?

– No, na przykład historii – odrzekł Fałszywy Żółw, wyliczając te przedmioty na płetwach – więc historii starożytnej i nowożytnej z wodografią, poza tym rybunków. Nauczycielem rybunku był pewien stary [zarłacz](#), przypływający raz na tydzień. Ten dopiero nas uczył rybunku i falowania!

– A to na czym polegało? – spytała Alicja.

– No cóż, nie potrafię ci tego pokazać – odpowiedział jej Fałszywy Żółw – bo już zbytnio zaskorupiałem. A Gryfon nigdy się tego nie uczył.

– Nie miałem na to czasu – rzekł Gryfon. – Ja chodziłem na przedmioty klasyczne. Ten profesor, uch, to było raczysko!

– Ja go raczej unikałem – westchnął Fałszywy Żółw. – Mówili, że u niego się nabywa tylko łysiny i [grdyki](#).

– A był taki, był! – powiedział Gryfon i z kolei on westchnął; po czym obaj ukryli paszcze w łapskach.

– A ile mieliście jednego dnia lekcji? – spytała Alicja, żeby prędeej zmienić temat.

– Pierwszego dnia dziesięć – odpowiedział Fałszywy Żółw – a następnego dnia dziewięć i tak dalej.

– Jaki to dziwny plan zajęć! – wykrzyknęła Alicja.

– Dlatego to się nazywa lekcje – wyjaśnił Gryfon – bo codziennie jest lekce*j* i lekce*j*.

Ta myśl była dla Alicji zupełnym zaskoczeniem i trochę to rozważyła, zanim się znowu odezwała.

– W takim razie jedenasty musiał być wolny?

– Oczywiście! – rzekł Fałszywy Żółw.

– A co robiliście dwunastego? – dopytywała się w dalszym ciągu Alicja.

– Już dość o tych lekcjach – stanowczo uciął rozmowę Gryfon. –
Teraz powiedz jej coś o zabawach.

Źródło: Lewis Carroll, *Codziennie lekcje i lekcje*, [w:] tegoż, *Alicja w Krainie Czarów*, tłum. Robert Stiller, Warszawa 2000, s. 92–94.

Ćwiczenie 2

Rozwiąż poniższy test.

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Alicja rozmawia...

- ☐ z Piłą i Gryfonem.
- ☐ z Rekinem i Fałszywym Żółciem.
- ☐ ze starym żarłaczem i Piłą.
- ☐ z Gryfonem i Fałszywym Żółciem.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Rozmówcy odnoszą się do dziewczynki...

- ☐ grzecznie.
- ☐ serdecznie.
- ☐ z lekceważeniem.
- ☐ obojętnie.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Gryfon „stanowczo uciął rozmowę”, ponieważ...

- ☐ chciał obrazić Alicję.
- ☐ przypomniał mu się profesor, przez którego nabywało się łysiny i grdyki.

☐ spieszył się na zajęcia z rybowania i falowania.

☐ Alicja zadawała rozmówcom kłopotliwe pytania.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.
Rekin był nauczycielem...

☐ tolerancyjnym i łagodnym.

☐ surowym i wymagającym.

☐ niesprawiedliwym i złośliwym.

☐ wesołym i życzliwym.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.
Alicja uczyła się nadobowiązkowo...

☐ historii i wodografii.

☐ francuskiego i muzyki.

☐ prania i muzyki.

☐ czyhania i zwisania.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.
Głównym tematem rozmowy jest...

☐ morze.

☐ szkoła.

☐ wodografia.

☐ Alicja.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Opisana we fragmencie tekstu szkoła powstała w...

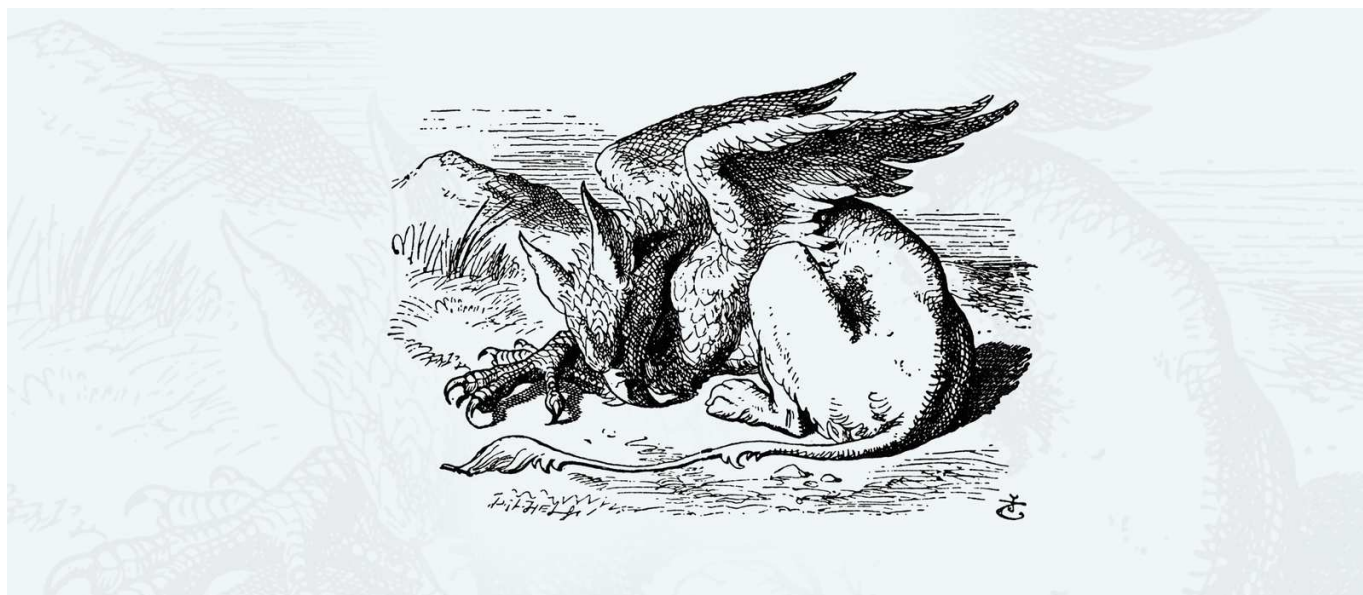
☐ realnym świecie.

☐ XX wieku.

☐ XIX wieku.

☐ wyobraźni autora tekstu.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Śpiący Gryfon

Ćwiczenie 3

Uzupełnij notatkę. W wolne miejsce wstaw podane poniżej wyrazy.

Świat przedstawiony w tekście Lewisa Carrolla jest wytworem wyobraźni autora, czyli jest światem .

Fałszywy Żółw i Gryfon są bohaterami , którzy w prawdziwym świecie.

fantastycznymi

nie mogą istnieć

rzeczywistym

realistycznymi

mogą istnieć

zmyślonym

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Podwodny świat

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

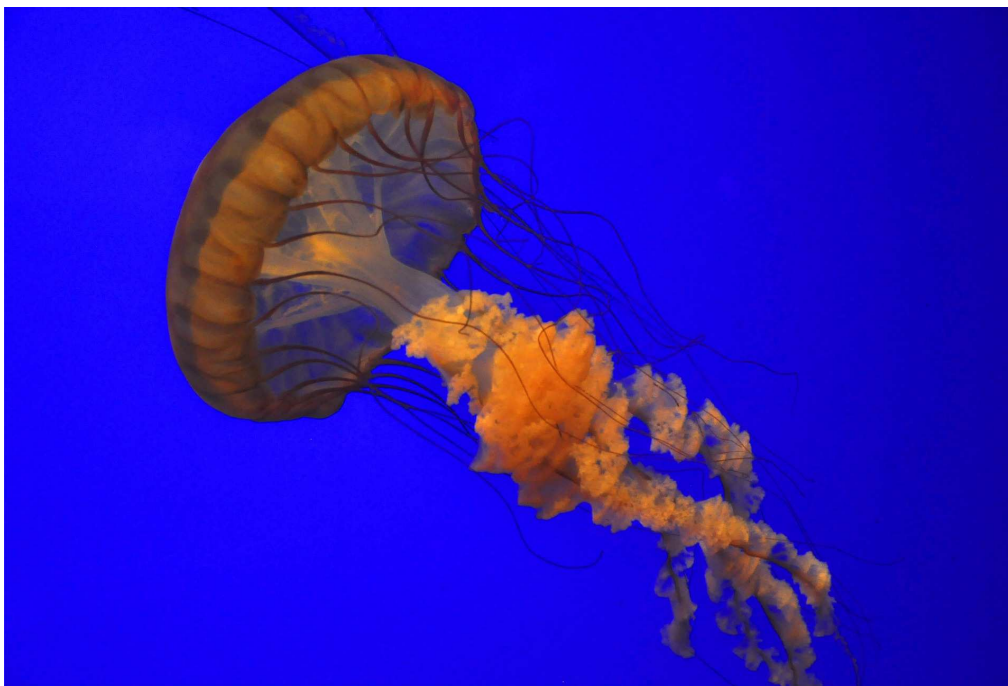
Żółw morski

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Konik morski

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Meduza

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Ćwiczenie 4

Zapisz nazwy przedmiotów, jakich uczono w podwodnej szkole. Jeśli ich nie pamiętasz, posłuchaj poniższego nagrania lub ponownie przeczytaj fragment powieści Lewisa Carrolla.

Nagranie dostępne pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1lorl1hl>

Fragment „Alicji w Krainie Czarów” czyta Elżbieta Golińska

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., tylko do użytku edukacyjnego na zpe.gov.pl.

Nagranie fragmentu powieści „Alicji w Krainie Czarów”.

Ćwiczenie 5

Dopasuj nazwy przedmiotów szkolnych i umiejętności do tych, o których opowiadali Fałszywy Żółw i Gryfon.

rybunek i falowanie

historia starożytna i nowożytna

łysina i grdyka

rysunek i malowanie

wodowanie, obejmowanie, mrożenie
i obrzydzielenie

dodawanie, odejmowanie, mnożenie
i dzielenie

czyhanie i zwisanie

geografia

wodografia

łacina i greka

histeria starożytna i nowożytna

czytanie i pisanie

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Poniższe nazwy przedmiotów i umiejętności dopasuj do odpowiednich grup, zgodnie ze sposobem ich utworzenia.

Zamiana sylaby wyrazu na cząstkę wodo-

histeria

zwisanie

mrożenie

grdyka

czyhanie

obejmowanie

wodografia

wodowanie

łysina

rybunek

falowanie

Zmiana litery w wyrazie

Zmiana sylaby w wyrazie

Zmiana sylab w wyrazie

Polecenie 2

Wyjaśnij, czego mogły się uczyć zwierzęta morskie na lekcjach wymienionych przez Fałszywego Żółwia i Gryfona.

Nazwa przedmiotu	Wyjaśnienie
pranie	
zwisanie	
wodowanie	
obejmowanie	
czyhanie	
mrożenie	
histeria starożytna	
histeria nowożytna	
rybunek	
wodografia	

falowanie

przedmioty klasyczne:

łysina i grdyka

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 3

Zaproponuj własne nazwy przedmiotów szkolnych.

- język polski,
- język angielski,
- informatyka,
- przyroda,
- plastyka,
- muzyka,
- matematyka,
- wychowanie fizyczne.

Polecenie 4

Użyj wyobraźni i wymyśl fantastyczną szkołę, jaka nie mogłaby istnieć w realnym świecie. Wybierz dowolną formę wypowiedzi, np. opowiadanie, historyjkę obrazkową, komiks, plakat. Przedstaw najważniejsze informacje:

- w jakim miejscu znajduje się szkoła,
- jak wygląda budynek szkolny,
- jakich przedmiotów można się uczyć w tej szkole,
- jacy uczniowie do niej chodzą,
- jacy nauczyciele w niej uczą.

